

Leisure kansen voor regio Twente: Beleving in Beweging

Jelle Vons

Facility Management

30 juni 2010

Saxion

Kenniscentrum Hospitality

Handelskade 75

7417 DH Deventer

E: kenniscentrumhospitality@saxion.nl

W: www.saxion.nl/hospitality

Copyright © 2010 Saxion. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Kom verder. Saxion.

Vrije tijd, ook wel leisure genoemd, is de tijd die beschikbaar is als de tijd die gebruikt wordt voor werken, slapen en andere basisbehoeften er vanaf is getrokken (Cooper, Fletcher, Fyall, Gilbert, Wanhill, 2005). Vanwege toenemende tijdsdruk vanuit werk, opleiding of zorgverplichtingen wordt vrije tijd en dan vooral in langere tijdsblokken steeds schaarser. Door deze toenemende tijdsdruk, gecombineerd met het groeiende aanbod, is de vrijetijdsbesteding veranderd en wordt vrije tijd anders ingevuld.

Naar aanleiding van deze verandering en het effectiever invullen van de vrije tijd is er een nieuwe ontwikkeling, genaamd 'vervluchting', in de samenleving ontstaan, wat inhoudt dat de vrije tijd steeds efficiënter wordt besteed met een toenemende vraag naar beleving (Mommaas, 2000). De provincie Overijssel speelt in op deze ontwikkeling en wil haar provincie op toeristisch en recreatief gebied beter op de kaart zetten. Daarnaast heeft de provincie Overijssel als doel zich positiever te profileren naar ondernemers, bewoners en bezoekers. Dit streven komt tot uiting in het toeristisch-recreatief beleid en houdt het volgende in: "het realiseren van een voor toeristen en recreanten onweerstaanbaar Overijssel met een gezonde sector en flinke groei van de werkgelegenheid".

Dit streven komt eveneens tot uiting in het afzonderlijk toeristisch-recreatief beleid dat door Regio Twente ontwikkeld is. Regio Twente heeft als doelstelling dat de toeristische ontwikkeling van Twente een omzetgroei van 30 procent genereert in 2017 ten opzichte van 2007. Belangrijke subdoelstellingen hierbij zijn dat het aantal toeristen in Twente toeneemt, het aantal dagbezoeken aan Twente toeneemt, er meer overnachtingen in Twente plaatsvinden en er een hogere besteding plaatsvindt van de toerist per dag.

In onderzoeken van voorgaande studenten zijn er op basis van literatuuronderzoek, kwalitatief onderzoek, een benchmark onderzoek en een haalbaarheidsonderzoek concepten ontwikkeld die samenhangen met de eerder ontwikkelde leisure kansen voor regio Twente. Op basis van de leisure kans 'beleving in beweging' waarbij outdoor-leisure activiteiten die plaats kunnen vinden in de regio Twente (beweging) gecombineerd worden met de zogenoemde kernkwaliteiten van Twente (beleving) zijn een viertal concepten ontwikkeld. Deze concepten worden in onderlinge allianties vertaald in Product-Markt-Partner-Combinaties (PMPC's). Een PMPC is een krachtige bundeling van specifieke markten en doelgroepen, die niet alleen functioneel maar ook emotioneel is (NBTC, 2008).

Bij de totstandkoming van PMPC's wordt het aanbod, in dit geval outdoor-leisure activiteiten die onder het VT-cluster vallen geclusterd en samen door verschillende stakeholders aan de gast aangeboden. Hierdoor ontstaat vervlechting. Bij vervlechting gaan er meerdere stakeholders samenwerken door middel van overnames of allianties waarbij zij onder één product de markt opgaan (Mommaas, 2000). De te ontwikkelen PMPC's moeten zorgen voor een aantrekkelijk aanbod, waarmee regio Twente zich kan profileren als een attractieve en onderscheidende bestemming met als gevolg dat het aantal bezoekers, bestedingen en overnachtingen zal stijgen en daarmee ook de toeristische omzet.

Aan de hand van de beantwoording van de deelvragen, door middel van literatuuronderzoek, kwalitatief onderzoek en een benchmark onderzoek wordt een conclusie

getrokken, resulterend in aantal PMPC's. De hoofdvraag die centraal staat in dit onderzoek luidt als volgt: *“Hoe ziet, vanuit een bottom-up benadering, de invulling van de concepten die zijn voortgekomen uit de leisure kans ‘beleving in beweging’ eruit in de vorm van PMPC's?”* Om de hoofdvraag te beantwoorden zijn er een vijftal deelvragen geformuleerd. Er wordt gebruik gemaakt van literatuuronderzoek, kwalitatief onderzoek en een benchmark onderzoek om deze deelvragen te beantwoorden.

Uit het literatuuronderzoek met betrekking tot de eerste deelvraag *‘Wat zijn de randvoorwaarden voor de PMPC's?’* is gebleken dat de PMPC's gelegenheid moeten bieden tot het ondernemen van outdoor-leisure activiteiten. Daarnaast dienen de PMPC's aansluiting te vinden bij het Twentse DNA en de natuur waardoor een unieke beleving en ‘echtheid’, dan wel het terug keren naar de natuur gegarandeerd wordt. Tevens dienen de PMPC's in onderlinge allianties te kunnen worden uitgevoerd en dient uitbreiding of nieuw aanbod op toeristisch en recreatief gebied te ontstaan.

De tweede deelvraag *‘Welke stakeholders moeten worden betrokken bij het proces?’* is eveneens beantwoord middels literatuuronderzoek en heeft ertoe geleid dat vier stakeholders die actief zijn op het gebied van outdoor-leisure recreatie in regio Twente zijn betrokken bij het proces.

In het kwalitatief onderzoek dat door middel van een focusgroep is uitgevoerd heeft de derde deelvraag *‘Wat zijn de ideeën/initiatieven van de stakeholders die richtinggevend zijn voor de PMPC's?’* centraal gestaan.

Een focusgroep verwijst in het algemeen naar een voor een onderzoek gecreëerde gesprekssituatie, waaraan meerdere personen deelnemen, in dit onderzoek gericht op het achterhalen van wat er speelt bij ondernemers in de toeristisch en recreatieve branche, in regio Twente (Van Selm & Wester, 2006). Hieruit is naar voren gekomen dat van de vier concepten omtrent de leisure kans ‘beleving in beweging’, te weten: fietstochtevenementen, Das mooi klot'n, het paardrijdnetwerk en het klim- en waterpark, de concepten fietstochtevenementen en het klim- en waterpark verder ontwikkeld zullen worden tot PMPC. Initiatieven die zijn aangedragen voor de fietstochtevenementen omvatten het aanbieden van aanvullende activiteiten en bezichtigingen en omtrent het klim- en waterpark het betrekken van de natuur.

Er is gebruik gemaakt van een benchmark om de vierde deelvraag *‘Welke referenties kunnen een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de PMPC's en wat zijn de sterke en zwakke punten hiervan?’* te beantwoorden. Deze benchmark laat zien waarom de ene regio het beter doet dan de andere (Verhage, 2004) en heeft geresulteerd in een aantal randvoorwaarden en aandachtspunten waaraan de PMPC's moeten voldoen willen zij uniek en typerend worden en wil een extra belevingsdimensie worden geboden. Voornaamste conclusie was dat de PMPC's gebruik moeten maken van de karakteristieke eigenschappen en kernkwaliteiten die Twente te bieden heeft, zodat de PMPC's uniek en typerend zijn voor regio Twente. Tevens dienen de PMPC's specifieke en attractieve namen te krijgen waardoor een betere associatie met regio Twente mogelijk is en waardoor zodoende een goede marketingstrategie gevoerd kan worden.

Aan de hand van de resultaten die naar voren zijn gekomen uit deze vier deelvragen zijn er twee PMPC's ontwikkeld die zijn voortgekomen uit de concepten die samenhangen met de leisure kans 'beleving in beweging'. Zodoende wordt een antwoord gegeven op de vijfde deelvraag van dit onderzoek: *'Hoe ziet de invulling van de PMPC's eruit?'*

De eerste ontwikkelde PMPC genaamd 'Met 'n droad essel deur Twente' of vrij vertaald in het Nederlands 'Met een fiets door Twente' is een PMPC waarbij gasten op een ontspannen wijze al fietsend door het Twentse landschap kennis kunnen maken met de kenmerkende aspecten van het Twentse goede leven. Het bezichtigingen van diverse kenmerkende bezienswaardigheden zoals molens en kokhuusies in combinatie met aanvullende activiteiten hieromtrent zorgen dat heden en verleden op een toepasselijke wijze samenkomen en dragen de diversiteit, authenticiteit en het innovatieve en levendige karakter van regio Twente uit.

De tweede PMPC is gericht op outdoor recreatie in, op en rondom de rivier de Regge en vormt samen met een wandelroute en een horecafaciliteit een totaalproduct genaamd 'Water en klimdoolhof de Regge'. Verschillende outdoor-leisure activiteiten omtrent waterrecreatie en klimrecreatie worden op bijzondere wijze gecombineerd met de rivier de Regge en de natuur waardoor er een uniek, innovatief en spectaculair aanbod ontstaat waarbij er voor de gasten veel te beleven en te zien valt.

Kanttekening bij dit onderzoek ligt in het feit dat in verband met de beschikbare tijd en het intreden van het toeristisch en recreatieve seizoen een beperkt aantal stakeholders heeft kunnen deelnemen aan het kwalitatieve onderzoek middels een focusgroep. Dit is van grote invloed geweest op de verdere ontwikkeling van de concepten tot PMPC's. Daarnaast moet gezegd worden dat niet over elk concept dat geïntroduceerd is tijdens de focusgroep genoeg ideeën en initiatieven konden worden aangedragen door de stakeholders. Dit feit in combinatie met het beoogde potentieniveau heeft geleid tot een afweging om de concepten fietstochtevenementen en het klim- en waterpark verder te ontwikkelen tot PMPC 'Met 'n droad essel deur Twente' en PMPC 'Water en klimdoolhof de Regge'.

Om de ontwikkelde PMPC's te benutten, zodat deze waarde creatie opleveren zijn er een aantal stappen die gezet moeten worden door een volgende lichting studenten en de opdrachtgevers. Allereerst dient in een volgende fase van het traject meer de nadruk te worden gelegd op het organiseren van een bijeenkomst waarin voldoende diverse stakeholders betrokken worden.

Niet alleen ondernemers op toeristisch en recreatief gebied dienen te worden betrokken, ook ambtenaren die een relevante bijdrage kunnen leveren aan het traject dienen te worden betrokken. Daarnaast zou het betrekken van het Twents Bureau voor Toerisme met al haar kennis en ervaring kunnen zorgen dat zaken overkoepelend worden aangestuurd en afgestemd. Tevens kan het uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek waarin goed gekeken wordt naar risico's omtrent de beide PMPC's worden aangemerkt als een logische vervolgstap naar aanleiding van dit onderzoek.